

Cuprins

<i>Prefață</i> de Dinu Săraru	5
<i>Cuvânt-înainte</i> de Mihai Mihaela	7
● PROZA NARATIVĂ – Accepții ale termenului, evoluție și tipologie. Concepte operaționale	9
● STRUCTURA TEXTULUI NARATIV	11
● SPECII NARATIVE – CONCEPTE OPERAȚIONALE	20
● LIMBAJUL PROZEI NARATIVE	27

FUNDAMENTE ALE CULTURII ROMÂNE

● ORIGINILE ȘI EVOLUȚIA LIMBII ROMÂNE – prezentare sintetică	37
---	----

LITERATURA POPULARĂ

● TEME, MOTIVE, MITURI POPULARE	46
◆ LEGENDA POPULARĂ	48
◆ „DRAGOȘ-VODĂ” – legendă populară	48
◆ „DREPTATEA LUI ȚEPEȘ” – legendă populară	51
◆ „STÂNCA CORBULUI” – legendă populară	54
◆ BASMUL POPULAR	55
◆ „PRÂSLEA CEL VOINIC ȘI MERELE DE AUR” – basm popular	55
◆ „ALEODOR ÎMPĂRAT” – basm popular	61
◆ „TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÂNEȚE ȘI VIAȚĂ FĂRĂ DE MOARTE” – basm popular	63

LITERATURA CULTĂ

UMANISMUL

MARII CRONICARI

□ GRIGORE URECHE	75
◆ „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI” (1359 și 1594) – prezentare generală	75

❑ MIRON COSTIN.....	81
♦ „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI” (1595-1661)	
– prezentare generală.....	83
♦ „DE NEAMUL MOLDOVENILOR, DIN CE ȚARĂ AU IEȘIT STRĂMOȘII LOR” – prezentare generală.....	84
❑ ION NECULCE.....	87
♦ „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI” (1661–1743)	
– prezentare generală.....	89
♦ „O SAMĂ DE CUVINTE” – prezentare generală.....	90
❑ DIMITRIE CANTEMIR.....	94
♦ „ISTORIA IEROGLIFICĂ” – prezentare generală.....	97
♦ „DESCRIEREA MOLDOVEI” – prezentare generală.....	100

ILUMINISMUL

● ILUMINISMUL – trăsături, manifestări.....	107
♦ ȘCOALA ARDELEANĂ.....	108
❑ ION BUDAI-DELEANU.....	111
♦ „ȚIGANIADA”.....	111

PERIOADA PAȘOPTISTĂ

● REVISTA „DACIA LITERARĂ” – manifest literar, doctrină estetică.....	119
● LITERATURA PAȘOPTISTĂ (1830–1860).....	120
❑ NICOLAE BĂLCESCU.....	120
♦ „MIHAI VITEAZUL” – portret literar.....	123
❑ VASILE ALECSANDRI.....	125
♦ „BALTA-ALBĂ” – povestire.....	127
❑ COSTACHE NEGRUZZI.....	131
♦ „SOBIESKI ȘI ROMÂNII” – nuvelă.....	132
♦ „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL” – nuvelă.....	137
❑ NICOLAE FILIMON.....	147
♦ „CIOCOLII VECHI ȘI NOI” – roman.....	148

EPOCA MARILOR CLASICI

● CRITICISMUL JUNIMIST ♦ „JUNIMEA” ♦ „CONVORBIRI LITERARE” ..	169
❑ TITU MAIORESCU.....	172

ROMANTISMUL

● ROMANTISMUL – trăsături, manifestări	178
□ MIHAI EMINESCU	180
☆ PORTRETUL SRIITORULUI	180
♦ „SĂRMANUL DIONIS” – nuvelă fantastică	186
♦ „FĂT-FRUMOS DIN LACRIMĂ” – basm cult	193
□ ION CREANGĂ	196
♦ „POVESTEA LUI HARAP-ALB” – basm cult	202
* Elemente folclorice preluate din basmul popular.	214
* Arta narațiunii lui Ion Creangă în basmul „Povestea lui Harap-Alb”	216
♦ „DĂNILĂ PREPELEAC” – basm cult	219
* Limbajul prozei narative în basmul „Dănilă Prepeleac”	225
♦ „AMINTIRI DIN COPILĂRIE” – bildungsroman	228

REALISMUL

● REALISMUL – trăsături, manifestări	240
□ ION LUCA CARAGIALE	242
♦ „VIZITĂ” – schiță	245
♦ „D-L GOE...” – schiță	248
♦ „TREN DE PLĂCERE” – schiță	251
♦ „URGENT” – schiță	257

NATURALISMUL – VARIANTĂ A REALISMULUI

● NATURALISMUL – trăsături, manifestări	264
□ ION LUCA CARAGIALE	265
♦ „ÎN VREME DE RĂZBOI” – nuvelă psihologică	265
♦ „DOUĂ LOTURI” – nuvelă psihologică	272
♦ „LA HANUL LUI MÂNJOALĂ” – nuvelă psihologică	281
♦ „KIR IANULEA” – nuvelă psihologică	287
□ IOAN SLAVICI	297
♦ „POPA TANDA” – nuvelă realistă	300
♦ „BUDULEA TAICHII” – nuvelă realistă	306
♦ „MOARA CU NOROC” – nuvelă realist-psihologică	314
♦ „MARA” – roman realist	325
□ GALA GALACTION	332
♦ „MOARA LUI CĂLIFAR” – povestire	333
♦ „GÂNDĂCELUL” – povestire	337
* IDENTITATE CULTURALĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	
– dezbateri eseu	338

PERIOADA INTERBELICĂ 1918–1947

* ORIENTĂRI TEMATICE ♦ TIPURI DE ROMAN – studiu de caz 347

TRADIȚIONALISMUL

- TRADIȚIONALISMUL – trăsături, manifestări 352
- MIHAIL SADOVEANU 354
 - ☆ UNIVERSUL LITERAR 356
 - ♦ „DOMNU TRANDAFIR” – portret literar 359
 - ♦ „HANU ANCUȚEI” – volum de povestiri 365
 - ♦ „IAPA LUI VODĂ” – snoavă 365
 - ♦ „HARALAMBIE” – povestire tragică 367
 - ♦ „BALAURUL” – povestire tragică 369
 - ♦ „FÂNTÂNA DINTRE PLOPI” – povestire erotică 371
 - ♦ „CEALALTĂ ANCUȚĂ” – povestire erotică 376
 - ♦ „JUDEȚ AL SĂRMANILOR” – legendă 380
 - ♦ „NEGUSTOR LIPSCAN” – aventură 382
 - ♦ „ORB SĂRAC” – portret 386
 - ♦ „ISTORISIREA ZAHARIEI FÂNTÂNARUL”
– povestire erotică 389
 - ♦ „BALTAGUL” – roman tradițional 391
 - * Vitoria și Nechifor Lipan – o pereche de inițiați 408
 - * Asemănări între roman și baladă 409
 - ☆ ROMANUL ISTORIC SADOVENIAN – trăsături 411
 - ♦ „FRAȚII JDERI” – roman 412
 - ♦ „ZODIA CANCERULUI SAU VREMEA DUCĂI-VODĂ” – roman 420
 - ♦ „CREANGA DE AUR” – roman 429

MODERNISMUL

- EUGEN LOVINESCU – Modernismul românesc 441
 - ♦ „CREAȚIA OBIECTIVĂ. L. REBREANU: ION” – studiu critic 444
- * MODERNISM VERSUS TRADIȚIONALISM – Studiu de caz. 446
- LIVIU REBREANU 449
 - ♦ „ION” – roman 450
 - ♦ „PĂDUREA SPÂNZURAȚILOR” – roman 461
- CAMIL PETRESCU 468
 - ☆ NOUA ESTETICĂ ÎN LITERATURĂ 469
 - ♦ „ULTIMA NOAPTE DE DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE
DE RĂZBOI” – roman 472
 - ♦ „PATUL LUI PROCUST” – roman 488

□ HORTENSIA PAPADAT-BENGESCU	511
☆ PARTICULARITĂȚI DE ANALIZĂ PSIHOLOGICĂ ÎN CICLUL HALLIPILORE	512
♦ „CONCERT DIN MUZICĂ DE BACH” – roman	514
□ GEORGE CĂLINESCU	529
♦ „CARTEA NUNȚII” – roman	531
♦ „ENIGMA OTILIEI” – roman	550
* Curente literare în romanul „Enigma Otiliei” de G. Călinescu	565
□ MIRCEA ELIADE	566
☆ MIRCEA ELIADE – Personalitate complexă a culturii și a literaturii române	566
♦ „LA ȚIGĂNCI” – nuvelă fantastică	570
♦ „DOUĂSPREZECE MII DE CAPETE DE VITE” – nuvelă fantastică ..	577
♦ „NOȚI LA SERAMPOR” – nuvelă fantastică	583
♦ „ROMANUL ADOLESCENTULUI MIOP” – roman	590
♦ „MAITREYI” – roman	603
☆ MAITREY DEVI vs MIRCEA ELIADE – „Dragostea nu moare” vs „Maitreyi”	613
♦ „NUNTĂ ÎN CER” – roman	614

AVANGARDISMUL

● AVANGARDISMUL – trăsături, manifestări	628
□ URMUZ	631
♦ „PÂLNIA ȘI STAMATE” – proză avangardistă	633
✱ ROMANUL ÎN PERIOADA INTERBELICĂ. ORIENTĂRI TEMATICE – Studiu de caz	639
□ VASILE VOICULESCU	643
☆ UNIVERSUL PROZEI LITERARE	644
♦ „CIOBĂNILĂ” – povestire	646
♦ „LOSTRIȚA” – povestire fantastică	649
♦ „PESCARUL AMIN” – povestire fantastică	653
♦ „ÎN MIJLOCUL LUPILOR” – povestire fantastică	662
♦ „TAINA GORUNULUI” – povestire fantastică	666
□ MARIN PREDĂ	670
♦ „VIAȚA CA O PRADĂ” – roman	672
♦ „MOROMETII” – roman	686
♦ „CEL MAI IUBIT DINTRE PĂMÂNTENI” – roman	704
□ FĂNUȘ NEAGU	718
♦ „DINCOLO DE NISIPURI” – nuvelă psihologică	719
♦ „DESCOPERIND RÂUL” – povestire	724

POSTMODERNISMUL

● POSTMODERNISMUL – trăsături, manifestări	728
□ MIRCEA CĂRTĂRESCU	729
♦ „FLORIN SCRIE UN ROMAN” – povestire în ramă	722
□ MIRCEA NEDELCIU	737
♦ „AVENTURI ÎNTR-O CURTE INTERIOARĂ” – nuvelă	739
♦ „ZMEURA DE CÂMPIE” – roman	745
□ MIRCEA NEDELCIU, ADRIANA BABEȚI și MIRCEA MIHĂIEȘ ...	752
♦ „FEMEIA ÎN ROȘU” – roman	752
□ DUMITRU RADU POPESCU (D.R.POPESCU)	760
♦ „F” – roman	762
* TIPURI DE ROMAN ÎN PERIOADA POSTBELICĂ – <i>Studiu de caz</i> ...	780
* LITERATURA ASERVITĂ IDEOLOGIEI COMUNISTE – <i>Studiu de caz</i> ...	783

PARALELE LITERARE

– ESEURI LITERARE –

◆ PARALELA LITERARĂ – definiție – eseu structurat	785
♦ „BALTA-ALBĂ” de Vasile Alecsandri și „NEGUSTOR LIPSCAN” de Mihail Sadoveanu	790
♦ „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL” de Costache Negruzzi și „MOARA CU NOROC” de Ioan Slavici	797
♦ „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL” de Costache Negruzzi și „LA ȚIGĂNCI” de Mircea Eliade	804
♦ „SĂRMANUL DIONIS” de Mihai Eminescu și „LOSTRITA” de Vasile Voiculescu	809
♦ „CARTEA NUNȚII” de George Călinescu și „VIAȚA CA O PRADĂ” de Marin Preda	815

SINTEZE LITERARE

– ESEURI LITERARE –

◆ SINTEZA LITERARĂ – definiție – eseu structurat	828
♦ FANTASTICUL ÎN PROZA LUI MIRCEA ELIADE ȘI VASILE VOICULESCU	829
♦ CONTRIBUȚIA SCRITORILOR INTERBELICI LA DEZVOLTAREA ROMANULUI ROMÂNESC MODERN DE ANALIZĂ PSIHOLOGICĂ	845
♦ CRITICI ȘI ISTORICI LITERARI – <i>studiu de caz</i>	863
□ BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	881